

vragen via PA

TER BESLISSING
Aan
de minister

Generale Thesaurie
Directie Financieringen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief stand van zaken van de toekomst van de Volksbank

Aanleiding

In het Commissiedebat Staatsdeelnemingen van 30 november 2022 heeft u aan Kamerlid Inge van Dijk (CDA) toegezegd voorafgaand aan het (nog in te plannen) debat over de toekomst van het bankenlandschap met een Kamerbrief te komen over de stand van zaken van de toekomst van de Volksbank. In deze nota vragen wij uw goedkeuring voor de brief.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de concept Kamerbrief stand van zaken van de toekomst van de Volksbank (bijlage 1)?
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota (incl. bijlage 2), conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- In eerdere Kamerbrieven was het uitgangspunt dat de Volksbank eerst haar herziene strategie met succes moest implementeren, voordat een besluit over haar toekomst kon worden genomen. NLF1 heeft eerder kenbaar (2021) gemaakt dat dit een meerjarig proces betreft. Dit blijft het uitgangspunt, maar in de voorliggende Kamerbrief geeft u aan dat u in december van dit jaar wel richting wil geven over de toekomst van de Volksbank.
- Een richtinggevend besluit biedt de Volksbank duidelijkheid en kan de bank helpen zich alvast voor te bereiden op de toekomst. Het richtinggevende besluit bestaat uit twee delen:
 - Zijn er publieke belangen die samenhangen met de Volksbank die door de overheid geborgd moeten worden?
 - Afhankelijk van de uitkomst daarvan zal in het richtinggevend besluit ook worden ingegaan op welke toekomstoptie(s) en/of governancemodel(len) uit de uitgevoerde verkenning toekomstopties van 6 juli 2021 daarbij mogelijk passen (zie ook toelichting voor nadere duiding van deze verkenning).
- Het voorgestelde richtinggevende besluit zou opgeknipt kunnen worden in twee stappen: eerst enkel bepalen of er een publiek belang is en pas op een later moment bekijken welke governancemodellen en toekomstopties daarbij mogelijk passen.

Financiële en economische belangen van de staat

Datum

24 januari 2023

Notanummer

2023-0000014942

Bijlagen

1. Kamerbrief stand van zaken toekomst Volksbank
2. Overzicht samenvatting toekomstopties en governancemodellen

Financiële en economische belangen van de staat

- Op het moment dat NLFI concludeert dat de bank gereed is voor een besluit over haar toekomst, zal vervolgens een definitieve keuze over haar toekomst kunnen worden gemaakt.

Toelichting

Richtinggevend besluit

Voor het richtinggevend besluit hanteren wij het afwegingskader uit de Nota Deelnemingenbeleid 2022 voor het aangaan van een deelneming. De criteria zoals die eerder in de Volksbank-verkenning zijn opgenomen zijn eveneens nog steeds relevant en worden meegewogen: bijdrage aan een stabiele financiële sector, bijdrage aan diversiteit van de sector en een attractief en duurzaam verdienmodel dat leidt tot een marktconforme verkoopopbrengst.

In de Kamerbrief hebben wij een proces opgenomen om tot een richtinggevend besluit over de toekomst van de Volksbank te komen. In dit proces is eveneens opgenomen op welke momenten de Kamer wordt betrokken. U heeft eerder op 8 december 2022, tijdens het kennismakingsgesprek met NLFI, ook reeds aangegeven te bezien op welke wijze u alvast een richtinggevend besluit kan nemen over de Volksbank.

Stand van zaken Volksbank

NLFI rapporteert jaarlijks over de gereedheid van de Volksbank voor een besluit over haar toekomst. In haar laatste voortgangsrapportage uit juli 2022 concludeert NLFI dat de bank goed op weg is met deze implementatie, maar dat er begrijpelijkerwijs wel nog verdere stappen moeten worden gezet in het implementatietraject (aangezien de kost voor de baat uitgaat bij dit soort trajecten). NLFI zal rondom de zomer met een nieuwe voortgangsrapportage komen, die eveneens gedeeld zal worden met de Kamer.

Verkenning toekomstopties de Volksbank

Uw voorganger heeft in juli 2021 een verkenning naar de toekomstopties voor de Volksbank met uw Kamer gedeeld. De verkenning bevat samengevat drie onderdelen:

- Een verkenning naar de mogelijke toekomstopties voor de bank, meer specifiek op welke wijze de bank in de toekomst geprivatiseerd kan worden of in staatshanden kan blijven (tezamen: de toekomstopties). De volgende toekomstopties zijn verkend:
 - Een onderhandse verkoop
 - Een beursintroductie
 - Een omvorming tot een coöperatie
 - Een staatsbank
- Een verkenning naar op welke wijze het maatschappelijke karakter van de bank (nader) kan worden geborgd in de governance van de bank, aanvullend op de reeds bestaande borgen in wet- en regelgeving (de governancemodellen):
 - Oprichting van een STAK
 - Het instellen van een maatschappelijke adviesraad
 - Statutaire borging langetermijnwaardecreatie
 - Aanbevelingsrechten voor de stakeholdergroepen

- Stakeholdersvergadering zonder stemrechten
 - Stakeholdersvergadering met stemrechten
- Een beoordeling van zowel de toekomstopties als de governance modellen langs de maatstaf van een aantal beoordelingscriteria.

Deze beoordelingscriteria zijn:

- Een bijdrage aan de stabiliteit van de financiële sector. Voorop staat dat in elk toekomstscenario de bank voldoende wendbaar, weerbaar en schokbestendig dient te zijn. Dit beoordelingscriterium wordt als volgt geoperationaliseerd:
 - a) Duurzame toegang tot (diverse) financieringsbronnen, zowel in de reguliere bedrijfsuitvoering als in een crisissituatie.
 - b) Een stabiele groep aandeelhouders die duurzaam verbonden is aan de vennootschap.
 - c) Efficiënte en effectieve besluitvorming die de onderneming in staat stelt om ook lastige besluiten te nemen en daar vervolgens naar te handelen.
- Bijdrage aan de diversiteit van de sector, waarbij het kunnen continueren van de maatschappelijke profilering van de Volksbank vooropstaat. Dit uit zich met name in de mate waarin belangen van stakeholders bij de koers en besluitvorming worden meegewogen.
- Een attractief en duurzaam verdienmodel leidend tot een marktconforme verkoopopbrengst.

De verkenning heeft geen besluitvormend karakter, maar heeft als doel om de dialoog over de toekomstmogelijkheden voor de bank met de Kamer te kunnen voeren. Deze dialoog heeft nog niet plaatsgevonden. Wij zullen de verkenning betrekken bij het richtinggevend besluit. In bijlage 2 treft u een overzicht aan van de belangrijkste conclusies uit deze verkenning.

Communicatie

De toekomst van de Volksbank heeft de aandacht van de media. We stellen een spreeklijn op.

Politiek/bestuurlijke context

Binnenkort vindt er een debat plaats over de 'Toekomst van het Bankenlandschap'. De Kamer zal dit debat inplannen nadat u een Kamerbrief met de beleidsagenda financiële sector (geschreven door FM) heeft verstuurd. Kamerleden zouden tijdens dit debat eventueel kunnen ingaan op de verkenning naar de toekomstopties van de Volksbank van juli 2021 en uw visie daarop. Met name omdat daar ook uw brief 'Visie op het bankenlandschap' geagendeerd staat. Wij zullen u samen met FM voorzien van een voorbereiding voor dit debat.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

Oplegnota verwerking opmerkingen Volksbank brief

Generale Thesaurie
Directie Financiëring

Persoonsgegevens

Datum
17 februari 2023

Notanummer
2023-0000031301

Bijlagen
geen

Aanleiding

In het Commissiedebat Staatsdeelnemingen van 30 november 2022 heeft u aan Kamerlid Inge van Dijk (CDA) toegezegd voorafgaand aan het debat 'Toekomst van het Bankenlandschap' van 1 februari (is uitgesteld) met een Kamerbrief te komen over de stand van zaken van de toekomst van de Volksbank. De concept Kamerbrief is reeds door de lijn gegaan.

Beslispunt

1. Bent u akkoord met de voorgestelde wijzigingen en om de gezichtspunten van uw voorganger over te nemen en te bevestigen in de brief? Indien akkoord dan kunt u de schone concept Kamerbrief (zonder track changes) ondertekenen.
2. Graag uw akkoord voor openbaarmaking van de bijgevoegde eerdere nota en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking.

Kern

- Via uw politiek assistent hebben de volgende opmerkingen op de brief ons bereikt:
 - Kunnen we nog uitgebreider in gaan op hoe we tot een richtinggevend besluit willen komen (in gesprek met Kamer & stakeholders?)
 - Kunnen we concreter zijn over hoe lang de implementatie van de herziene strategie Volksbank gaat duren?
 - Waarom kiezen we december als nieuwe deadline? Is dat een logische?
 - In de 2e alinea eerste pagina kunnen we nog actiever stellen denk ik over dat we echt geen besluit nog gaan nemen (dus niet "eerdere brieven")
- Deze punten zijn waar nodig verwerkt in de nieuwe concept Kamerbrief (bijlage 1) in track changes.
- Verder wijzen wij u erop dat de uitgevoerde verkenning toekomstopties nog onder uw voorganger in 2021 is uitgevoerd en dat u enkele inhoudelijke duidingen van uw voorganger bij de verkenning destijds nu in deze brief overneemt.
 - (zie brief, pagina 2, alinea beginnend met "In de Kamerbrief van 6 juli 2021 heeft mijn voorganger de volgende dilemma's geschetst [...]" en de alinea erna). N.B. Deze passage stond ook in de eerdere versie van de Kamerbrief en is dus geen wijziging. Zie ook toelichting hieronder.

Toelichting

Passage inhoudelijke duidingen minister Hoekstra

"In de Kamerbrief van 6 juli 2021 heeft mijn voorganger de volgende dilemma's geschetst bij het kiezen voor een bepaalde optie of model. Hier sluit ik mij bij aan. Hoewel het wenselijk is dat een optie of model aan zowel stabiliteit, diversiteit als attractiviteit bijdraagt, geldt voor zowel de toekomstopties als de governancemodellen dat een positieve(re) impact op diversiteit van de sector gepaard kan gaan met een negatieve(re) impact op de stabiliteit van de bank en attractiviteit voor investeerders.

Reden hiervoor is dat verdergaande betrokkenheid van stakeholders ten koste kan gaan van de invloed van aandeelhouders en bovendien een onbekende(re) praktijk is in de markt. Dit kan negatieve impact hebben op de bereidheid bij investeerders om de aandelen van de staat over te nemen of additioneel vermogen te verstrekken. Dit verdient aandacht bij de besluitvorming over de toekomst van de bank."

Communicatie

Mocht de Kamerbrief leiden tot persvragen dan stellen we een spreeklijn op.

Politiek/bestuurlijke context

- Met deze brief voldoet u aan de toezegging aan het lid van Dijk om voorafgaand het debat 'Toekomst van het Bankenlandschap' een Kamerbrief te sturen over de toekomst van de Volksbank.
- Op maandag 20 februari gaat u op werkbezoek bij de Volksbank. Wij stellen voor de brief na het werkbezoek te versturen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.